

SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W STRONIU

Rok szkolny 2016/2017

„Kto się przestaje rozwijać, umiera”

Antonie de Saint Exupery

Zatwierdzona Uchwałą Rady Pedagogicznej Nr 3/2016/2017 w dniu 12 września 2016 r.

Stronie, dnia 12.09.2016 r.

ISTOTA PROFILAKTYKI

Rozporządzenie MEN z dnia 23.02.2008 r. nałożyło na szkołę konieczność budowania programów szkolnej profilaktyki.

Program szkolnej profilaktyki:

- ma uzupełniać i korelować z programem wychowawczym szkoły;
- powinien odpowiadać na realne problemy oraz zagrożenia pojawiające się w szkole i w środowisku;
- ma mieć przemyślany cel;
- formy i sposoby działań z zakresu profilaktyki muszą być dostosowane do wieku uczniów.

PROFILAKTYKA to „proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowe życie” (prof. Zbigniew B. Gaś). Celem profilaktyki szkolnej jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój.

Program profilaktyki musi więc być nastawiony na kształcenie umiejętności przeciwstawiania się czynnikom ryzyka i zachowaniom ryzykownym. Przez ryzyko - zagrożenie rozumiany jest „zespół mechanizmów przyczynowo-skutkowych przypuszczalnie narażających dzieci i młodzież na negatywne zdarzenia w przyszłości”, a także „sytuacja niebezpieczna, która prawdopodobnie nastąpi, jeśli odpowiednio wcześniej nie podejmuje się interwencji”.

Wśród zbadanych czynników ryzyka wyróżnia się:

- środowisko społeczne promujące dane wzorce zachowań (przeludnione, przestępcze);
- normy społeczne (obyczaje) promujące lub prowokujące dane zachowanie;
- modelowanie takich zachowań w domu i w szkole;
- konflikty i doświadczenie izolacji w dzieciństwie;
- grupę rówieśniczą, w której normą są zachowania dysfunkcyjne;
- niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych;
- łatwość zdobycia substancji psychoaktywnych;
- wczesną inicjację zachowań ryzykownych.

Celem profilaktyki winno być osłabienie czynników ryzyka, jak również wzmacnianie czynników chroniących, do których zalicza się:

- silną więź emocjonalną z rodzicami;
- zainteresowanie nauką szkolną;
- regularne praktyki religijne;
- poszanowanie dla norm, wartości, autorytetów;

- konstruktywna grupa rówieśnicza;
- a także:
- stałą opiekę sprawowaną przez kompetentną osobę dorosłą;
 - zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce;
 - umiejętność rozwiązywania problemów;
 - wrażliwość społeczną;
 - poczucie własnej skuteczności.

W zależności od poziomu ryzyka, na jakie narażone są dzieci i młodzież wyróżnia się grupy:

1. niskiego ryzyka, do której należą te osoby, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych;
2. podwyższonego ryzyka – obejmujące osoby, które mają za sobą pierwsze próby ryzykownych zachowań;
3. wysokiego ryzyka, którą tworzą osoby o utrwalonych zachowaniach ryzykownych.

Do każdej z grup odnoszą się odpowiednio inne działania profilaktyczne:

1. Profilaktyka pierwszorzędowa skierowana do grup niskiego ryzyka, polegająca na promocji zdrowia i zapobieganiu zagrożeniom poprzez rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia.
2. Profilaktyka drugorzędowa – dla osób z grupy podwyższonego ryzyka i polegająca na udzielaniu pomocy w wycofaniu się z zachowań ryzykownych.
3. Profilaktyka trzeciorzędowa obejmująca grupę wysokiego ryzyka, której celem jest zatrzymanie procesu chorobowego i degradacji społecznej realizowane poprzez terapię, rehabilitację, resocjalizację.

Domeną szkoły jest wyłącznie profilaktyka pierwszorzędowa. Do jej zadań należy:

- przeciwdziałanie zagrożeniom,
- wspieranie procesu wychowania,
- identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka,

a ponadto:

- nawiązywanie współpracy z placówkami (np. poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki socjoterapii, poradnie zdrowia psychicznego), do których to zadań należy specjalistyczna pomoc zagrożonym i uzależnionym.

Aby osiągnąć efekty planowane zadania profilaktyki powinny:

- wynikać ze świadomości zagrożeń prawidłowego procesu wychowawczego;
- dotyczyć tak wychowanka, jak i wychowawcy,
- polegać na różnych poziomach;
- uwzględniać zróżnicowane strategie;
- obejmować działania ewaluacyjne.

Program profilaktyczny powinien mieć charakter działań systemowych, których celem jest spowodowanie zmian wiedzy, postaw i zachowań osób, do których jest kierowany oraz modyfikację systemu społecznego, w którym osoba – dziecko się wychowuje – czyli środowiska lokalnego lub społeczności szkolnej.

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Zagadnienia profilaktyczne, którym poświęcony będzie program, zostały określone na podstawie obserwacji uczniów podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, wycieczkach, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami, nauczycielami oraz pracownikami szkoły.

Zjawiskiem, dającym się stwierdzić poprzez obserwację, są zmiany w zachowaniu dzieci, ich sposobie wyrażania emocji wobec kolegów i koleżanek, będące przejawem braku taktownego zachowania się, a niejednokrotnie agresji. Można zaobserwować dziwne przeistoczenia w świecie zabaw dziecięcych. Dominującym elementem obecnych zabaw staje się przemoc. Dzieciom trudno wychwycić subtelną granicę oddzielającą zabawę od przemocy. Trudno ustalić gdzie kończy się zabawa, a zaczyna agresja. Chociaż zaobserwowane symptomy przemocy i agresji, a także sięgania po używki nie są przerażające, to i tak mobilizują do podejmowania w tym zakresie działań zaradczych.

Koniecznością staje się również podjęcie działań mających na celu wpajanie zasad dobrego zachowania. Każdemu człowiekowi, a w szczególności kształtującej się dopiero osobowości dziecka, jego formującym się postawom życiowym, potrzebne są wyraźne drogowskazy, jasno sprecyzowane cele, wskazujące jednoznacznie co jest dobre, a co złe, co mogą, czego nie należy.

Realizacja zadań programu ma pomóc dzieciom, aby lepiej radziły sobie z problemami jakie niesie życie. Ma zachęcać dzieci do podejmowania działań przeciwstawiających się przejawom spotkanego zła, które przybiera postać agresji, sięgania po używki – napoje energetyzujące, papierosy, dopalacze, alkohol, narkotyki. Istotą programu ma być przestroga.

CELE GŁÓWNE

Zwiększenie wiedzy i dostępności do informacji na temat zdrowia psychicznego i fizycznego

Szeroko pojęta tematyka uzależnień, promowanie postaw i zachowań sprzyjających unikaniu zagrożeń

Propagowanie zdrowego stylu życia

Przeciwdziałanie agresji i przemocy

Profilaktyka w zakresie zaburzeń i niepowodzeń szkolnych

Rozwój umiejętności komunikacji wśród dzieci i młodzieży oraz ich zachowań asertywnych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. wypracowanie klasowych kodeksów zasad dobrego zachowania,
2. poznawanie zasad savoir-vivre'u w praktyce,
3. systematyczne uświadamianie uczniom szkodliwości używania wulgaryzmów oraz promowanie szacunku do języka ojczystego,
4. przeprowadzanie lekcji wychowawczych poświęconych szkodliwości zachowań ryzykownych, w tym wszelkim przejawom przemocy i agresji,
5. realizacja zajęć poświęconych szkodliwości używek,
6. zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i pasje uczniowskie,
7. przeprowadzenie zajęć dotyczących cyberprzemocy i akcji uświadamiających o szkodliwości nadmiernego spędzania czasu przy komputerze,
8. kształtowanie postaw tolerancji wobec inności, zasad demokracji, sprawiedliwości społecznej i zasad moralnych,
9. doskonalenie umiejętności efektywnej komunikacji, podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem,
10. budowanie własnego wizerunku i wiary we własne możliwości,
11. rozwijanie umiejętności interpersonalnych, asertywności, empatii, poznanie sposobów rozładowania negatywnych emocji,
12. zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia,
13. kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
14. wspieranie rodziców w procesie wychowania uczniów, przeprowadzenie pogadanek, szkoleń, warsztatów, w szczególności dotyczących trudnych zachowań dzieci.

METODY I FORMY PRACY:

1. metody aktywizujące: scenki dramatyczne, debaty, dyskusje, mapy mentalne, wykorzystanie literatury, filmów i spektakli profilaktycznych; plakaty, gry dydaktyczne, symulacje, prezentacje multimedialne; organizacja akcji, akcji informacyjnych, gazetki tematycznych,
2. praca zespołowa, w grupach, w parach, praca indywidualna
3. wycieczki i wyjazdy tematyczne.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Zajęcia prowadzone w ramach lekcji wychowawczych, zajęcia pozalekcyjne, pogadanki i inne formy zajęć prowadzonych metodami aktywizującymi mające na celu wspieranie szeroko pojętego rozwoju ucznia.

JA W RODZINIE I W GRUPIE		
Cele szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Zaznajamianie uczniów z podstawowymi	• Przeprowadzanie zajęć edukacyjnych poświęconych zagadnieniom kultury	wychowawcy i nauczyciele

zasadami kultury bycia oraz ich respektowanie.	osobistej oraz zasadom poprawnego komunikowania się (mówienia, słuchania, bycia słuchanym).	
2. Doskonalenie umiejętności komunikowania się z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> Zorganizowanie akcji wychowawczej „Każdy może być damą i dżentelmenem”. 	wych. kl. VIa
3. Kształtowanie umiejętności obiektywnego oceniania siebie i innych oraz różnicowania dobra i zła.	<ul style="list-style-type: none"> Zgromadzenie w bibliotece szkolnej literatury i materiałów pomocniczych dotyczącej zagadnień kultury bycia. 	opiekun biblioteki
	<ul style="list-style-type: none"> „Jestem asertywny – sam podejmuję decyzje” – akcja informacyjna. 	wych. kl. Ia i Ib
4. Tworzenie więzi z rówieśnikami oraz ludźmi starszymi poprzez ukazanie wartości płynących z koleżeństwa i przyjaźni.	<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie klasowych imprez kulturalnych służących integrowaniu uczniów, dorosłych i rodziny, np. Mikołajki, Wigilia, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Ojca, Dzień Babci i Dziadka, klasowe ogniska oraz innych. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> Udział w imprezach szkolnych zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie gazetki tematycznej na temat „Co to jest przyjaźń?” 	wych. kl. IVb
5. Wdrażanie do pomagania innym, zwłaszcza słabszym i chorym.	<ul style="list-style-type: none"> Adaptacja pierwszoklasistów poprzez: zajęcia integrujące, gry i zabawy, rozmowy z rodzicami, starszymi uczniami oraz pracownikami szkoły. 	wych. kl. Ia i Ib, wychowawcy klas
	<ul style="list-style-type: none"> Zorganizowanie konkursu plastycznego „To lubię w mojej szkole” dla uczniów klas I. 	wych. kl. Ia i Ib
	<ul style="list-style-type: none"> Akcja „Jestem przyjacielem pierwszaka”. 	wych. kl. IIa i IIb, IIIa i IIIb
	<ul style="list-style-type: none"> Udział w akcji „Szlachetna Paczka”. 	wych. kl. IIIb
	<ul style="list-style-type: none"> Pomoc uczniom z trudnościami w nauce podczas zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, w celu umożliwienia im odniesienia sukcesu na miarę własnych możliwości. Organizacja pomocy koleżeńskiej słabszym kolegom. 	nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja akcji „Nakrętka” mającej na celu wsparcie dzieci dotkniętych chorobą - zbiórka plastikowych zakrętek. 	wych. kl. IIa

	<ul style="list-style-type: none"> Zbiórka metek „Lipton” – pomoc w zdobywaniu środków na wózek inwalidzki dla chorego dziecka. 	
	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie akcji „Podziel się książką – bookcrossing. 	wych. kl. IV b
6. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych. Dbanie o środowisko.	<ul style="list-style-type: none"> Uświadamianie uczniom jakie sytuacje w szkole i na drodze stanowią zagrożenie dla ich bezpieczeństwa, zdrowia i życia. 	wychowawcy,
	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie zagrożeniom na terenie szkoły, niebezpiecznym zabawom poprzez pogadanki, omówienie i praktyczne obejrzenie miejsc, które mogą być niebezpieczne. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> Konkurs plastyczny dla klasy I – VI pt. " Noszę odbłaski- jestem bezpieczny" Przygotowanie konkursu plastycznego pt. „Jestem widoczny, choć mrok dookoła” 	wychowawcy klas wych. kl. IIIb
	<ul style="list-style-type: none"> Utrwalenie lub zapoznanie się ze sposobami bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym pieszych i rowerzystów przez udział w akcji „Odblaskowa szkoła”. 	wychowawcy, naucz. wych. fiz.
	<ul style="list-style-type: none"> Zorganizowanie akcji zbiórki surowców wtórnych (makulatura, puszki, zużyte baterie). 	wych. klas, nauczyciel wych. fiz.
	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie właściwego zachowania podczas zagrożeń wynikających ze świata przyrody – gazetka ścienna. 	wych. kl. IIb
7. Uwrażliwianie na zachowanie ostrożności wobec przedmiotów i zjawisk w domu i poza nim.	<ul style="list-style-type: none"> Ukazywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z urządzeń technicznych. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> Uwrażliwianie na sposób zachowania się w przypadkach kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi (petardy, niewybuchy, substancje toksyczne i inne)- pogadanki w okresie największego zainteresowania młodzieży artykułami pirotechnicznymi (Święta Bożego Narodzenia, Nowy Rok). 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie ze sposobami zachowania się podczas burzy. Przygotowanie gazetki „Burza i co teraz?” 	wychowawcy wych. kl. IIa

	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie, że nadużywanie leków jest szkodliwe. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazanie, że zbieranie i spożywanie nieznanych owoców i grzybów jest niebezpieczne dla zdrowia i życia. 	wychowawcy
8. Kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie w stosunku do innych ludzi i za swoje czyny.	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne wypracowywanie regulaminów i kontraktów wzorowego współżycia w klasie i szkole oraz stosowanie ich w życiu codziennym. 	wychowawcy, uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wyborów Samorządu Szkoły. 	opiekun SU
9. Wyrabianie umiejętności aktywnej i pożytecznej organizacji czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazanie wartości kontaktów z różnymi formami kultury poprzez organizowanie wyjazdów do kina i teatru w trakcie roku szkolnego. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie gazetki ściennej „Atrakcje turystyczne mojej okolicy” 	wych. kl. Ia i Ib
	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie plakatów na temat „Cudze chwalicie, swego nie znacie – gmina Stryszów. 	wych. kl. IVb
10. Umożliwianie uczniom rozwoju zainteresowań i talentów.	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywne uczestnictwo w zajęciach kół przedmiotowych i kół zainteresowań działających na terenie szkoły. 	nauczyciele prowadzący poszczególne koła
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie oraz udział w szkolnych konkursach: przedmiotowych, plastycznych i muzycznych. 	nauczyciele prowadzący poszczególne koła, wychowawcy,
	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie uczniów do uczestnictwa w różnorodnych konkursach organizowanych na szczeblu gminy, powiatu, województwa, kraju. 	nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy,
	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentowanie gier i zabaw zespołowych uatrakcyjniających spędzanie wolnego czasu – „100 pomysłów na nudę”. 	wychowawcy i nauczyciele,
	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywanie wartościowych książek, kształcących programów radiowych i telewizyjnych. 	wychowawcy i nauczyciele,
11. Propagowanie zdrowego stylu życia – aktywność fizyczna jako sposób spędzania wolnego czasu.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie klasowych wycieczek turystyczno-krajoznawczych i przedmiotowych, ognisk. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie wyjazdu uczniów na „Zieloną szkołę” 	wych. kl. VIa i VIb
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w sportowo-kulturalnych imprezach organizowanych na terenie gminy, powiatu (zawody, 	wychowawcy i naucz. wych. fiz.

	turnieje, rajdy, biegi).	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuowanie tradycji wyboru Sportowca Szkoły oraz organizacja Święta Sportu z okazji Dnia Dziecka – 1 czerwca ‘2017 • Udział w IX edycji Ligi Mistrzów BRD – styczeń – luty ‘2017 	nauczyciele wych. fiz.
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w programie „Mały Mistrz” (w ramach zajęć wych. fizycznego). 	wych. kl. Ia i Ib oraz naucz. wych. fiz.
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w VI edycji Szkoły Odblaskowej – wrzesień – listopad ‘2016 	naucz. wych. fiz.

JA PRZECIW UŻYWKOM		
1. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowy styl życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie gazetki tematycznej „Stop używkom”. 	wych. kl. VIa i VIb
	<ul style="list-style-type: none"> • Akcja informacyjna - „Zdobywanie wiedzy o zdrowym stylu życia”. • Spotkanie z dietetykiem 	wych. kl. Ia
	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie scenek dramatycznych : „Woda – życiodajny płyn”. 	wych. kl. IVb
	<ul style="list-style-type: none"> • „Wiem, co jem” – propagowanie zdrowej żywności. 	opiekun sklepiku szkolnego
	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie pogadanek: „Zdrowy tryb życia” „Walka z hałasem” 	wych. kl. IIIb
2. Utrwalanie zasad właściwego odżywiania i zachowań związanych z utrzymaniem higieny osobistej.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja programów: „Mleko z klasą” oraz „Owoce w szkole” 	p. sekretarka
	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad zdrowego żywienia - przygotowywanie na zajęciach sałatek, dzielenie się przepisami na proste potrawy (żurek, kwaśnica, ciasto drożdżowe). • Wizyta w Ekocentrum w Stryszowie (zdrowa żywność pozbawiona GMO). • Konkurs na plakat – „Czy wiesz co jesz?” • Ćwiczenia praktyczne „O zachowaniu się przy stole”. • „Sztuka nakrywania do stołu” - ćwiczenia praktyczne. 	wych. kl. Vb
	<ul style="list-style-type: none"> • „Napoje energetyzujące – smaczne, ale czy zdrowe? - gazetka. 	wych. kl. VIa, IVa i kl. IIa
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z higienistką szkolną – pogadanki na temat higieny. • Udział w akcji fluoryzacji zębów. 	higienistka szkolna

3. Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia wynikające z uzależnienia od środków pobudzających, odurzających, alkoholu i tytoniu.	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczniów z podstawową wiedzą nt. szkodliwego działania środków pobudzających, odurzających, alkoholu i tytoniu i ich wpływu na organizm człowieka. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postawy wolnej od uzależnień poprzez zorganizowanie: <ul style="list-style-type: none"> - zajęć lekcyjnych na temat uzależnienia od alkoholu i papierosów, narkotyków i napojów energetyzujących; - przygotowanie ściennych gazetek tematycznych. 	wych. kl. IIIb i Ia
	<ul style="list-style-type: none"> Włączenie uczniów w akcje ogólnokrajowe: <ul style="list-style-type: none"> • „Dzień bez papierosa” • „Światowy Dzień Walki z AIDS” • „Dzień niepełnosprawnych” 	wychowawcy klasy Ia i Ib
	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczniów z podstawową wiedzą o narkotykach i ich działaniu na organizm ludzki. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> Poznanie historii świętych i sposobów ich walki z nałogami - „Święci w walce z nałogami” 	katecheta
	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie gazetki tematycznej - „Zagrożenia współczesnego świata: <ul style="list-style-type: none"> - papierosy - alkohol, - narkotyki - media. 	wych. kl. IIIb
	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie pogadarek z uczniami nt. umiejętności odmawiania i podejmowania właściwych decyzji, przyjmowania odpowiednich postaw w sytuacjach trudnych. 	wychowawcy
	<ul style="list-style-type: none"> Przekazywanie uczniom i rodzicom informacji/materiałów dotyczących zagrożeń nikotynowych, alkoholowych i narkotykowych. 	wychowawcy
4. Uświadamianie skutków uzależnień od gier komputerowych, telewizji, Internetu.	<ul style="list-style-type: none"> Poznanie zalet z pracy z komputerem oraz zagrożeń dla ludzkiego zdrowia jakie może on nieść. Akcja informacyjna „Komputer – przyjaciel czy wróg?” 	wych. kl. IIa
	<ul style="list-style-type: none"> „Gry komputerowe – uzależnienie” – wykonanie gazetki ściennej. 	wych. kl. IIb

	<ul style="list-style-type: none"> Pogadanka na temat uzależnienia od gier komputerowych. 	wych. kl. IIIb
5. Kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich w zakresie profilaktyki uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> Doradztwo w sprawach wychowawczych poprzez prowadzenie rozmów z rodzicami. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> Dzielenie się spostrzeżeniami i informacjami dotyczącymi uzależnień podczas zebrań z rodzicami i w indywidualnych kontaktach. 	wychowawcy
6. Wspieranie rodzin dotkniętych problemem uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> Informowanie i pomoc rodzicom w nawiązywaniu kontaktów z odpowiednią instytucją lub poradnią profilaktyczną celem uzyskania właściwej pomocy i wsparcia. 	Dyr. szk. we współ. z GOPS i AA, wych. kl. IIb i IIIa
	<ul style="list-style-type: none"> Umieszczenie adresów w/w placówek na gazetce szkolnej. 	
Poszerzanie wiedzy nauczycieli dotyczącej problematyki uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> Gromadzenie fachowej literatury oraz materiałów dotyczących problematyki uzależnień. 	opiekun biblioteki
	<ul style="list-style-type: none"> Dzielenie się spostrzeżeniami, zdobytymi informacjami, materiałami na w/w tematy podczas rad pedagogicznych. 	nauczyciele

JA PRZECIW OTACZAJĄCEMU ZŁU

1. Kształtowanie postawy szacunku wobec drugiego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> Ocena stanu bezpieczeństwa w szkole na podstawie wyników przeprowadzonych ankiet, rozmów, obserwacji zachowań uczniów podczas zajęć lekcyjnych, przerw, zajęć pozalekcyjnych oraz uwag pracowników szkoły. 	wychowawcy
2. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć i emocji własnych oraz cudzych.	<ul style="list-style-type: none"> Stała kontrola pozytywnych i negatywnych zachowań uczniów poprzez analizę notatek w dzienniku i zeszytach korespondencji. 	wychowawcy
3. Kształtowania umiejętności kontrolowania i radzenia sobie z własnymi reakcjami emocjonalnymi.	<ul style="list-style-type: none"> Pogadanki, rozmowy, dyskusje w ramach zajęć przekazujące uczniom wiedzę na temat emocji, przemocy, agresji, tolerancji. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie pogadanek na temat: „Jak być asertywnym, a jak empatycznym”. 	wych. kl. IIb
4. Rozpoznawanie zachowań agresywnych i kształtowanie umiejętności przewycięzania złości i agresji.	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie rozmów pojednawczych między sprawcą i ofiarą. 	wychowawcy i nauczyciele

5. Wdrażanie do wczuwania się w stany emocjonalne innych osób (empatia).	<ul style="list-style-type: none"> • Otaczanie szczególną opieką dzieci młodszych i słabszych. 	wychowawcy i nauczyciele
6. Wdrażanie do asertywności -obrony własnego zdania bez narażania się na agresję ze strony innych z respektowaniem zdania innych osób.	<ul style="list-style-type: none"> • Rzetelne dyżurowanie na korytarzach szkolnych przez nauczycieli oraz uczniów podczas przerw. 	wychowawcy i nauczyciele
7. Kształtowanie wśród uczniów świadomości, że używanie wulgaryzmów jest brakiem kultury, a także przejawem agresji słownej.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie u uczniów przekonania, że używanie wulgaryzmów jest brakiem kultury. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Dbłość o kulturę słowa – eliminowanie wulgaryzmów i elementów gwarowych w mowie - Prezentacja gazetki "Wulgaryzmem powiedzmy nie i miło do siebie odzywajmy się". 	wych. kl. IVb, nauczyciele
8. Uwrażliwianie na krzywdę wyrządzoną innym.	<ul style="list-style-type: none"> • Sygnalizowanie rodzicom na zebraniach ogólnych i spotkaniach indywidualnych ważniejszych problemów wychowawczych na terenie szkoły. 	wychowawcy i nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Film profilaktyczny „Dzień bez przemocy” 	wych. kl. IVb
9. Wspieranie rodziców w procesie wychowywania dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> • Wygłaszanie prelekcji dotyczących agresji, przemocy w czasie zebrań ogólnych i klasowych. 	wychowawcy i nauczyciele
10. Zwiększenie stanu wiedzy nauczycieli o problemie agresji i przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział nauczycieli w konferencjach szkoleniowych i warsztatach dotyczących agresji i przemocy. 	nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Dzielenie się wiedzą zdobytą podczas szkoleń i kursów z nauczycielami podczas WDN, rad pedagogicznych. 	nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Gromadzenie literatury fachowej oraz materiałów pomocniczych dotyczących problemów agresji niezbędnych do efektywnego prowadzenia zajęć. 	nauczyciele
11. Interwencja w sytuacjach kryzysowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Praca w gminnym Interdyscyplinarnym Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 	wych. kl. V

Przewidywane osiągnięcia uczniów

W wyniku realizacji treści programowych zakłada się, że uczeń:

- potrafi komunikować się z innymi, używa zwrotów grzecznościowych,
- potrafi wyrażać własne emocje i emocje bez ranienia innych,
- próbuje dokonać samooceny oraz oceny zachowania innych,
- rozumie konieczność niesienia pomocy innym, zwłaszcza słabszym,
- wie, że funkcjonowanie grupy oparte jest na współpracy,
- odróżnia dobro od zła, ocenia sytuacje,
- jest wrażliwy na krzywdę wyrządzoną innym,
- potrafi współpracować w grupie,
- odczuwa więź z rówieśnikami,
- nazywa uczucia własne i innych (strach, radość, smutek itp.),
- potrafi przyjąć krytyczne uwagi bez wpadania w agresję, wczuwa się w stany emocjonalne innych,
- jest asertywny,
- respektuje zdanie innych,
- potrafi przewidzieć zagrożenia wynikające z określonych zachowań,
- próbuje dostrzegać problem i analizować sytuację,
- potrafi dokonać słusznego wyboru i podjąć właściwą decyzję,
- stara się przeciwdziałać agresji i przemocy,
- wie, że alkohol, tytoń i narkotyki są szkodliwe dla zdrowia,
- nie naśladuje bezkrytycznie innych i nie podporządkowuje się im,
- zachowuje dystans do osób nieznajomych,
- wie gdzie należy szukać pomocy w sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu.

Działania szkoły w ramach realizacji programu profilaktyki

- doskonalenie wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych– poszerzenie wiedzy na temat agresji, przemocy oraz sposobów ich zwalczania,

- doposażenie biblioteki szkolnej w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki,
- wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów oraz promowanie działań, które służą powszechnie akceptowanym normom społecznym,
- organizowanie systematycznych profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, zajęć zintegrowanych,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym i niepożądanym przez skutecznie prowadzoną profilaktykę zachowań,
- stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy dotyczącej zagrożeń oraz pozyskiwanie ich jako sojuszników w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych,
- stwarzanie uczniom warunków do rozwijania własnych zainteresowań i zagospodarowanie wolnego czasu uczniów zajęciami pozalekcyjnymi,
- pomoc uczniom mającym trudności w nauce oraz praca z uczniem zdolnym,
- kierowanie uczniów zagrożonych (w porozumieniu z rodzicami) do poradni psychologiczno- pedagogicznej lub innej instytucji udzielającej specjalistycznej pomocy,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych,
- stała diagnoza zachowań uczniów prowadzona na bieżąco przez wychowawcę, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

Współpraca szkoły o charakterze interwencji środowiskowej z:

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Wadowicach,
- Policją, ośrodkiem Zdrowia w Stryszowie,
- Komisją Gminna Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury.

Ewaluacja programu

- obserwacja uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej: dzienników zajęć, dzienników zajęć pozalekcyjnych,
- ankiety ewaluacyjne dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami.
- należy też wywnioskować czego nie udało się zrealizować, jakie zmiany należy wprowadzić do programu, które działania należy prolongować.

Program posiada pozytywną opinię Rady Rodziców.

Podpisy Prezydium Rady Rodziców:

**Program został przyjęty do realizacji na konferencji Rady Pedagogicznej
12 września 2016 r.**

Podpisy członków Rady Pedagogicznej: